

НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION: FOREIGN EXPERIENCE

УДК 378(73)

Ірина Регейло

ORCID iD 0000-0003-0512-2456

доктор педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
начальник науково-організаційного відділу,
Президія НАПН України,
вул. Січових Стрільців, 52 а, 04053 Київ, Україна
240615@ukr.net

ВИЩА ОСВІТА США: ІНСТИТУЦІЙНІ ЦІННОСТІ СИСТЕМИ

За результатами проведеного аналізу американських нормативних документів висвітлено ціннісні орієнтири університетів світового класу. Розкрито інституційні цінності докторських / дослідницьких університетів США відповідно до Класифікації закладів вищої освіти Карнегі. З'ясовано ціннісні орієнтири Асоціації американських університетів США, до яких віднесено інституційну автономію, академічну свободу, спільне врядування. Представлено ціннісні принципи Американської ради з освіти США, з-поміж яких є залучення, досконалість, інноваційність, співпраця та вплив. Наведено загальну кількісну характеристику результатів діяльності дослідницьких університетів США, які, ґрунтуючись на зазначених ціннісних принципах, є взірцем досягнень найвищих світових стандартів на правах лідерства та безупинно демонструють прагнення до вдосконалення якості життя людей та суспільства в цілому.

Ключові слова: академічні принципи, дослідницькі університети, інституційні цінності; ціннісні принципи; цінності.

<https://doi.org/10.28925/1609-8595.2019.3.5764>

Вступ. У сучасному суспільстві знань відповідно до ухвалених в ООН Глобальних цілей «Порядку денного сталого розвитку на 2030 рік», як ключових орієнтирів, значно розширилися функції університетів для досягнення соціальних пріоритетів і економічного прогресу та забезпечення якісної освіти (Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року, 2015). На університети покладається соціальна подвійна відповідальність: з одного боку, регіональна, що спрямована на вирішення місцевих потреб громади, з іншого – глобальна, яка зумовлена «змаганнями за світову конкурентоспроможність та сприяння розвитку справедливого і стабільного суспільству» у цілому (Grau, Goddard, Hall, Hazelkorn, 2017).

Ефективне вирішення наведених суперечностей характерне для системи вищої освіти США, яка

традиційно «очолює» рейтинг національних систем вищої освіти (R. Williams, A. Leahy, 2019). Найкращі показники обумовлені насамперед, рівнем розвитку університетської освіти і діяльністю національних дослідницьких університетів, високі результати яких відображено у світових рейтингах закладів вищої освіти протягом останнього десятиріччя. Оскільки найважливішою цінністю топ-університетів США є наукові дослідження, то й академічні винагороди та інституційний престиж викладачів відзначаються, значною мірою, на основі продуктивності їх інноваційних розробок (Altbach, 2008). Саме тому на окрему увагу заслуговує питання про вивчення ціннісних орієнтирів інституційної організації системи вищої освіти США.

Аналіз досліджень проблеми. Проведений дискусивний аналіз україномовних наукових джерел два змогу визначити такі основні тематичні площини дослідження проблеми:

- розвиток дослідницьких університетів світового класу в США (А. Павленко, Л. Антонюк, Н. Василькова, Д. Ільницький та ін., 2014) та університетської автономії в США (О. Воробйова, Н. Дем'яненко, С. Калашнікова, В. Луговий та ін., 2015);

- історико-педагогічний аналіз особливостей трансформаційних процесів у вищій освіті США в кінці ХХ на початку ХХІ століття (І. Козубовська, О. Стойка, Л. Сідун, 2015);

- структура вищої освіти (Т. Губанова, 2016; М. Братко, 2017) та управління її розвитком у США (А. Бабічев, 2017; І. Соколова, 2014);

- провадження наукової діяльності (Н. Христинченко, 2014) та організаційної складової системи вищої освіти в США (Н. Гаврилюк, 2018);

- професійна діяльність викладачів в університетах (Н. Долінська, 2018) та сучасні моделі підготовки докторів філософії у США (С. Сисоєва, 2016; І. Регейло Н. Базелюк, 2015).

Водночас системних досліджень щодо інституційних цінностей університетів США проводилося недовільно.

Мета статті полягає у з'ясуванні сутності інституційних цінностей вищої освіти США, що ґрунтуються на аксіологічних орієнтирах систематизації університетів за Класифікацією Карнегі та ціннісних принципах Асоціації американських університетів США й Американської ради з освіти.

Докторські / дослідницькі університети США: аксіологічний контекст. Загальновідомо, що ключовим орієнтиром будь-якої системи вищої освіти є представлення закладів вищої освіти у відомих світових рейтингах, незважаючи на всі критичні зауваження про їх методологію або визначення пріоритетних індикаторів для оцінювання діяльності. Так, згідно з Рейтингом університетів світу Times Higher Education 2020, до якого включено майже 1400 університетів із 92 країн, у топ 10 університетів світу входять сім закладів вищої освіти США (World University Rankings, 2019): California Institute of Technology, Stanford University, Massachusetts Institute of Technology, Princeton University, Harvard University, Yale University, University of Chicago. Університети США домінують і у рейтингу QS World University Rankings (QS World University Rankings, 2019), за результатами якого 157 закладів увійшли до топ 1000 кращих університетів світу у 2020 р. Вагомим є внесок університетів США і в розвиток світової науки, з огляду на найбільшу кількість їх Нобелівських лауреатів (Universities Producing The Most Nobel Prize Winners, 2019). Утім, таким тріумфальним результатам діяльності закладів вищої освіти США на міжнародному освітньому та науковому просторах передувало запровадження з ХХ ст. Фондом Карнегі їх класифікації.

Класифікація закладів вищої освіти Карнегі (The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education, 2019), започаткована з 1970 р., є однією з найстаріших «рейтингів» університетів з

ефективним та прозорим інструментом дослідження та методологією підрахунку (Kosar, Scott, 2018, р. 1, 12); найбільш значущою класифікаційною системою для наукових досліджень у вищій освіті (Brewer, Gates, Goldman, 2001); що репрезентує емпірично обґрунтовану та перевірену часом таксономію для системи вищої освіти (Prescott, 2011). Метою класифікації передбачено ідентифікацію різноманіття закладів вищої освіти США, моніторинг інституційних місій та їх відмінностей, а також плідне та масштабне їх вдосконалення. Постійне оновлення оприлюднюється у звітах Carnegie Classifications (Indiana University Center for Postsecondary Research, 2018) у 1973, 1976, 1987, 1994, 2000, 2005, 2010, 2015 та 2018 рр., а починаючи з 2014 р. відповідну систематизацію здійснює Center for Postsecondary Research Indiana University School of Education (Indiana University Center for Postsecondary Research, 2018). Згідно з Класифікацією Карнегі в США функціонують (NCES National Center for Education Statistics. 2019–20, 2019):

- докторські / дослідницькі університети – Екстенсивні (Doctoral / Research Universities – Extensive);

- докторські / дослідницькі університети – Інтенсивні (Doctoral / Research Universities – Intensive);

- магістерські коледжі та університети I (Master's Colleges and Universities I);

- магістерські коледжі та університети II (Master's Colleges and Universities II), а також інші типи закладів вищої освіти, зокрема, коледжі, що здійснюють підготовку за бакалаврськими програмами та програмами асоціата.

У 2018 р. у США налічувалося 418 докторських університетів, що становлять 10 % від усієї кількості закладів вищої освіти (4324) із загальним контингентом 7.229.265 (36 %) здобувачів усіх ступенів (The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. 2018 Update Facts & Figures, 2018). Відповідно до оновленої Класифікації Карнегі (2018 р.) докторські університети систематизовано за рівнем наукової діяльності з урахуванням таких критеріїв (The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. Basic Classification Methodology, 2018):

- витрати на дослідження і розробки у сфері науки і техніки;

- витрати на дослідження і розробки у сферах, що не належать до науково-дослідних робіт; чисельність наукового персоналу (вчені з науковим ступенем, докторанти та інші наукові співробітники);

- кількість захищених докторських дисертацій із соціо-гуманітарного напрямку, STEM (science, technology, engineering and mathematics) та інших галузей (бізнес, освіта, державна політика, соціальна робота).

Ґрунтуючись на емпіричних даних, університети були віднесені до трьох категорій (The Carnegie

Classification of Institutions of Higher Education. 2018 Update Facts & Figures):

- Doctoral Universities: Very High Research Activity (DU–VHRA) – докторські університети (115, з них 81 державних) з дуже високим рівнем наукової діяльності та істотними її базовими показниками, великими фінансовими ресурсами для досліджень, представницькою чисельністю вчених і понад 3,4 млн студентів.

- Doctoral Universities: High Research Activity (DU–HRA) – докторські університети (104, з них 74 державні) з високою науковою діяльністю за одним або кількома показниками та низькими іншими показниками (наприклад, не вистачає кадрів або відсутні дослідницькі центри), у них навчається близько 1,7 млн студентів.

- Doctoral / Professional Universities (DI / PU) – докторські / професійні університети (109, з них 38 державні), хоч і зосереджуються на наукових дослідженнях, все ж мають низький рівень дослідницької активності та налічується майже 1,4 млн студентів.

Результати наукометричних досліджень, які протягом кількох років проводили J. Clark, J. Warren, Y.A. Au, підтверджують релевантність Класифікації Карнегі для ідентифікації докторських / дослідницьких університетів (Clark, Warren, Au, 2007). Так, докторські університети DU–VHRA з дуже високою науковою діяльністю (категорія 15) та докторські університети DU–HRA з високою активністю (категорія 16) відповідно до Класифікації Карнегі мали найвищі показники публікацій у провідних, індексованих у наукометричних базах, наукових журналах (Clark, Warren, Au, 2007).

Високу результативність діяльності дослідницьких університетів США засвідчують і показники щорічного звіту The Center for Measuring University Performance (The Center for Measuring University Performance, 2018), в якому здійснено їх рейтинг на групи на основі дев'яти індикаторів якості. Показники якості діяльності дослідницьких університетів засвідчують масштабність такого дослідження: фінансове забезпечення (загальні видатки, висококонкурентні федеральні спонсорські витрати на наукові дослідження і розробки) та фінансова ефективність (аккумуляція основних фондів, щорічні надходження); успішність і визнання персоналу (кількість членів Національних академій серед кадрового складу, а також осіб, яких відзначено нагородами); якість навчання студентів (кількість осіб, яким присуджено докторський ступінь, кількість постдокторантів); конкурентоспроможність студентів (середній бал успішності SAT) тощо. Заклади вищої освіти, що отримують на наукові дослідження із федерального бюджету понад 40 млн. доларів США, входять до топ–25 та групи найкращих дослідницьких університетів.

Ціннісні орієнтири Асоціації американських університетів США. Найкращі 62 провідних дослід-

ницьких університетів США входять до Асоціації американських університетів (Association of American Universities, AAU), місією якої є формування та провадження політики у галузі вищої освіти, науки та інновацій (Association of American Universities. AAU and the Value of Research Universities, 2019). AAU вважається елітною організацією, членство в якій підтверджує високу якість освіти та наукових досліджень університету, що ранжуються за Класифікацією Карнегі.

Безперечна суспільна цінність дослідницьких університетів AAU, яка полягає в тому, що дослідницькі університети (Association of American Universities. AAU and the Value of Research Universities, 2019):

- зміцнюють економіку, безпеку, демократію та якість життя в країні і становлять найважливіше суспільне благо;
- створюють майбутнє сьогодні і є інкубаторами науково-технічних інновацій та вирішують глобальні проблеми;
- змінюють і покращують якість життя людей та суттєво сприяють економічному зростанню своїх громад і регіонів;
- результативно поєднують дослідження з післядипломною освітою, де аспіранти і викладачі є співавторами наукових робіт;
- здійснюють підготовку завтрашніх лідерів, зокрема, у галузі STEM та інших галузях з метою сприяння добробуту, продуктивності суспільства та визначення пріоритетів у світі, що швидко змінюється;
- поєднують дослідження з професійною освітою, зокрема, розширюють знання та збагачують навчання студентів і викладачів у закладах вищої освіти, що підтверджує їх унікальність.

Особливо показовими є кількісні характеристики дослідницьких університетів AAU. Наведемо лише декілька прикладів. Так, університети AAU забезпечують результативне здобуття наукових ступенів та професійної освіти. Незважаючи на те, що вони становлять лише 2 % від усіх чотирирічних університетів у США, присуджують майже 42 % від усіх наукових ступенів доктора наук: 51% від усіх докторських ступенів у STEM та соціальних науках; 21 % від усіх ступенів бакалавра у STEM та соціальних наук; 61 % від усіх ступенів доктора мистецтв, гуманітарних наук та музики (Association of American Universities. About AAU, 2019).

Університети AAU мають істотний соціально-економічний ефект, створюючи робочі місця, виробляючи інноваційні технології та стимулюючи місцеву економіку. Тільки за 2017 р. в університетах AAU виплачено 82 млрд. доларів заробітної плати 740107 працівникам, зареєстровано 5006 патентів та створено 669 стартапів. 40 університетів AAU входять в топ–50 найкращих венчурних підприємств та за участю випускників університету у 2017 р. було створено 490 стартап-компаній (Association of American Universities. About AAU, 2019).

Найбільш вагомий вплив дослідницьких уні-

верситетів ААУ простежується на розвиток людського капіталу нації, що відображено, зокрема, у підготовці лідерів – професіоналів, діяльність яких спрямована на зростання добробуту американського суспільства. Серед випускників університетів ААУ: 13 президентів США (1900–2018 рр.); 45 суддів Верховного Суду (1900–2018); 23 губернатора (2018 р.); 238 членів Конгресу США (2018) тощо (Association of American Universities. About AAU, 2019).

Відповідь на «секрет» успішності елітних університетів США приховується в Академічних принципах ААУ, якими впродовж багатьох десятиліть керувалися університети ААУ (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013). Саме дотримання ціннісних принципів сприяло формуванню стабільно високої якості американських університетів та створення їх світовими центрами навчання, викладання і проведення наукових досліджень. До ключових Академічних принципів віднесено (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013):

- інституційну автономію (Institutional Autonomy),
- академічну свободу (Academic Freedom),
- спільне врядування (Shared Governance)

Інституційна автономія – це «право університету визначати для себе на академічних засадах того, хто може навчати, чому навчати, як навчати та хто може бути допущений до навчання» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 1). Наведене визначення свідчить про колосальну довіру з боку суспільства та надання університетам необхідної самостійності. Таке право на самостійність університетів ґрунтується на «стійкому договорі між суспільством та вищою освітою: коледжі та університети здійснюють освіту майбутніх громадян та лідерів, а суспільство надає цим установам самостійність для виконання цієї місії» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 1). Саме «інституційна автономія залишається наріжним каменем американської вищої освіти та необхідною умовою для забезпечення академічної свободи» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 2).

Академічна свобода – це «свобода викладачів університету виробляти та поширювати знання шляхом проведення досліджень, викладання та виконання інших своїх обов'язків» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 2). Водночас викладачі, «як професіонали, несуть відповідальність перед своїми колегами та суспільством в цілому за якість і точність наукових досліджень» із дотриманням етичних норм (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 2). Саме через «генерування знань, освіту студентів і служіння суспільству університети відіграють життєву роль у функціонуванні демократії. Свобода пізнання, здійснена через академічну свободу і підтримана інституційною автономією, є основою такої місії» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 2).

Спільне врядування полягає в комунікації та співпраці між усіма учасниками освітнього процесу,

що зумовлює вдале прийняття рішень, на відміну від традиційної концепції, яка передбачає участь лише керівного органу, адміністрації та викладацького складу для внутрішнього управління університетом. Саме за таких умов, коли «університет може забезпечити, щоб різні голоси були почуті та інтегровані до колегіальної думки... спільне врядування забезпечує механізми підтримки автономії університету, дозволяючи закладу виконувати свої освітню, дослідницьку та службову місії» (Academic Principles: A Brief Introduction, 2013, р. 3).

Ціннісні принципи Американської ради з освіти.

Важливими для нашого дослідження є з'ясування ціннісних пріоритетів Американської ради з освіти (American Council on Education (ACE), яка заснована в 1918 р. і нині об'єднує близько 1800 акредитованих коледжів, університетів, інших закладів вищої освіти та освітніх організацій для формування ефективної державної політики та сприяння інноваційній, якісній практичній діяльності у сфері вищої освіти (American Council on Education, 2019).

Основними напрямками діяльності ACE є представництво в суспільстві, державних органах, громадських та інших організаціях, забезпечення лідерства у ключових питаннях вищої освіти та здійснення впливу на державну політику шляхом захисту, провадження досліджень та програмних ініціатив (American Council on Education, 2019). Ключовими ціннісними пріоритетами, визначеними Стратегічною рамкою ACE на 2018–2021 рр., та віддзеркалюються на діяльність закладів вищої освіти, є (American Council on Education, 2019):

- залучення (inclusion): формування спільноти зацікавлених сторін, якій притаманні взаємна повага, колегіальність та професійне зростання;
- досконалість (excellence): своєчасне і послідовне надання якісних освітніх програм і послуг у сфері вищої освіти;
- інноваційність (innovation): сприяння творчим підходам в освітній політиці, практиці та діяльності ACE;
- співпраця (collaboration): підвищення ефективності ACE за допомогою стратегічних партнерств;
- вплив (impact): підтвердження трансформаційної діяльності ACE в суспільстві за допомогою чітко визначених показників та результатів.

З моменту створення і до нині ACE відіграє головну роль у формуванні політики у сфері вищої освіти в США.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

В умовах сьогодення важко переоцінити значущість дослідницьких університетів, які впливають на розвиток суспільства й економіки не тільки в США, а й усього світу, слугуючи взірцем досягнень найвищих світових стандартів на правах лідерства та безупинно демонструючи прагнення до досконалості. Дослідницький університет – це найсучасніша форма генерування нових знань на основі цілісності провадження освітнього процесу і наукових

досліджень. Виконуючи стратегічні національні і глобальні функції, ціннісними пріоритетами університетів світового класу є служіння суспільству для покращання якості життя людей та інноваційної розбудови майбутнього.

Успішна діяльність дослідницьких університетів Асоціації американських університетів США базується на таких ключових ціннісних пріоритетах: інституційна автономія, що ґрунтується на довірі з боку суспільства, академічна свобода як виразник незалежності і відповідальності, спільне врядування, яке провадиться колегіально всіма учасниками освітнього процесу.

Вагомими є ціннісні принципи Американської ради з освіти США, з-поміж яких: залучення зацікавлених сторін на основі взаємної поваги та колегіальності; досконалість у наданні якісних освітніх послуг; інновації, які є наскрізними у всіх сферах інституційної діяльності; співпраця, що реалізується через стратегічні партнерства; та вплив, що здійснюється шляхом модернізації суспільства.

Перспективами подальших досліджень є вивчення професійних цінностей академічного персоналу дослідницьких університетів США з метою імплементації кращого зарубіжного досвіду для забезпечення національної внутрішньої якості вищої освіти.

Література

- Автономія та врядування у вищій освіті: монографія / Авт.: О. П. Воробйова, Т. О. Горецька, Н. М. Дем'яненко, С. А. Калашнікова, О. М. Коваленко, В. І. Луговий, О. Сич, О. М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова, В. П. Ткаченко. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 192 с.
- Бабічев А.В. Особливості процесу управління змінами в системі вищої освіти: закордонний досвід. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 1 (56). С. 1–11.
- Братко М. Система освіти США: структура, традиції управління, особливості вищої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2017. № 3–4 (18–19). С. 252–268. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2017.3-4.5268>.
- Гаврилюк Н. М. Організаційна складова частина системи вищої освіти США. *Науковий часопис НПУ імені М. Драгоманова*. 2018. Вип. 63. С. 42–45.
- Губанова Т. Роль та значення кадрового забезпечення в організації діяльності вищих навчальних закладів в Україні та Сполучених Штатах Америки: порівняльно-правове дослідження. *Підприємницьке і господарське право*. 2016. № 8. С. 57–60.
- Долінська Н. В. Сучасні моделі професійної діяльності викладача вищої школи США. *Молодий вчений*. 2018. № 8 (60). С.128–133.
- Дослідницькі університети: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні : монографія / А. Ф. Павленко, Л. Л. Антонюк, Н. В. Василькова, Д. О. Ільницький та ін.; за заг. ред. А. Ф. Павленка та Л. Л. Антонюк. Київ: КНЕУ, 2014. 350.
- Козубовська І. В., Стойка О. Я, Сідун Л. Ю. Історико–педагогічні аспекти розвитку вищої освіти США (кінець ХХ початок ХХІ століття): монографія. Ужгород: Видавництво ПП «АУТДОР-ШАРК». 186 с.
- Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року. URL: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/sustainable-development-goals.html> (дата звернення: 01.09.2019).
- Регейло І. Ю., Базелюк Н. В. Освітня складова в докторських програмах у галузі освіти Гарвардського університету. *Вища освіта України. Тематичний випуск «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу»*. 2015. № 3 (додаток 2). С. 41–48.
- Сисоєва С. Наукові ступені в галузі освіти: міжнародна практика. *Рідна школа*. 2016. № 7–8 (жовтень–листопад). С. 3–13.
- Соколова І. В. Управління вищою освітою у зарубіжних країнах. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2014. № 3–4. С. 98–105.
- Христинченко Н. П. Міжнародний досвід організації наукової діяльності на прикладі США та Німеччини. *Наше право*. 2014. № 6. С.17–21.
- Altbach P. G. The complex roles of universities in the period of globalization. *Higher Education in the World 3: New Challenges and Emerging Roles for Human and Social Development*. 2008. P. 5–19. DOI: 10.1007/978-1-349-58169-61. American Council on Education. URL: <https://www.acenet.edu/> (дата звернення: 01.09.2019).
- Association of American Universities. URL: <https://www.aau.edu/sites/default/files/AAU-Images/AAU-By-The-Numbers/AAU-BTN-Full.pdf> (дата звернення: 01.09.2019).
- Association of American Universities. AAU and the Value of Research Universities. URL: <https://www.aau.edu/sites/default/files/AAU%20and%20the%20Value%20of%20Research%20Universities%20-%20Spring%202017.pdf> (дата звернення: 01.09.2019).
- Association of American Universities. URL: <https://www.aau.edu/> (дата звернення: 01.09.2019).
- Academic Principles: A Brief Introduction URL: <https://www.aau.edu/academic-principles-brief-introduction> (дата звернення: 28.08.2019).
- Brewer D., Gates S., Goldman C. In Pursuit of Prestige: Strategy and Competition in U.S. Higher Education. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 2001. URL: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/344888> (дата звернення: 01.09.2019).

- Carnegie Classification update released by Indiana University research center. URL: <https://news.iu.edu/stories/2018/12/iub/releases/19-carnegie-classification-update-released-by-research-center.html> (дата звернення: 01.09.2019).
- Clark J. G., Warren J., Au Y. A. Carnegie Classifications and Institution Productivity in Information Systems Research: A Scientometric Study. *Communications of the Association for Information Systems*. 2007. Vol. 19, Article 21. DOI: 10.17705/1CAIS.01921 (дата звернення: 01.09.2019).
- Grau F. X., Goddard J., Hall B. L., Hazelkorn E. Higher Education in the World 6. Towards a Socially Responsible University: Balancing the Global with the Local. URL: https://www.researchgate.net/publication/314840823_Higher_education_in_the_World_6_Towards_a_Socially_Responsible_University_Balancing_the_Global_with_the_Local (дата звернення: 30.08.2019).
- Indiana University Center for Postsecondary Research. Carnegie Classifications 2018. URL: <http://carnegieclassifications.iu.edu/downloads/CCIHE2018-PublicDataFile.xlsx>. (дата звернення: 01.09.2019).
- Kosar R., Scott D. W. Examining the Carnegie Classification Methodology for Research Universities. *Statistics and Public Policy*. 2018. Vol. 5. № 1. P. 1–12. DOI: 10.1080/2330443X.2018.1442271.
- NCES National Center for Education Statistics. 2019–20 Survey Materials: Glossary. URL: <https://surveys.nces.ed.gov/ipeds/Downloads/Forms/IPEDSGlossary.pdf>. (дата звернення: 15.08.2019).
- Prescott B. Thinking Anew About Institutional Taxonomies. *Paper presented at the Mapping Broad-Access Higher Education Conference, Stanford University, 1–2 December 2011*. URL: https://cepa.stanford.edu/sites/default/files/Longanecker%2011_22_11.pdf. (дата звернення: 01.09.2019).
- QS World University Rankings 2020. (June 19, 2019). URL: <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2020> (дата звернення: 15.08.2019).
- The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. 2018 Update Facts & Figures. Center for Postsecondary Research Indiana University School of Education. URL: <http://carnegieclassifications.iu.edu/downloads/CCIHE2018-FactsFigures.pdf> (дата звернення: 01.09.2019).
- The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. Basic Classification Methodology. URL: <http://carnegieclassifications.iu.edu/methodology/basic.php> (дата звернення: 11.08.2019).
- The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. URL: <https://www.carnegiefoundation.org/about-us/foundation-history/> (дата звернення: 21.08.2019).
- The Center for Measuring University Performance. URL: <https://mup.umass.edu/content/measuring-university-performance> (дата звернення: 01.08.2019).
- Universities Producing The Most Nobel Prize Winners. URL: <https://www.worldatlas.com/articles/universities-producing-the-most-nobel-prize-winners.html> (дата звернення: 15.08.2019).
- Williams R., Leahy A. U21 Ranking of National Higher Education Systems 2019. URL: <https://universitas21.com/what-we-do/u21-rankings/u21-ranking-national-higher-education-systems-2019> (дата звернення: 01.09.2019).
- World University Rankings 2020. THE World University Rankings 2020: results announced. September 11, 2019. URL: https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking#!page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats (дата звернення: 19.08.2019).

References

- Vorobiova, O., Horetska, T., Dem'ianenko, N., Kalashnikova, S., Kovalenko, O., & Luhovyi, V. et al. (2015). *Avtonomiia ta vriaduvannia u vyshchii osviti [Autonomy and Governance in Higher Education]*. Kyiv, Ukraine: Institute of Higher Education of NAES of Ukraine (ukr).
- Babichev, A. (2017). Osoblyvosti protsesu upravlinnia zminamy v systemi vyshchoi osvity: zakordonnyi dosvid [Features of Change Management Process in Higher Education: International Experience]. *Theory and Practice of Public Administration*, 1 (56), 1–11 (ukr).
- Bratko, M. (2017). Systema osvity SShA: struktura, tradytsii upravlinnia, osoblyvosti vyshchoi osvity [The Educational System of the USA: Structure, Traditions of Management, Features of Higher Education]. *Osvitohichnyi dyskurs*, 3–4 (18–19), 252–268. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2017.3-4.5268> (ukr).
- Havryliuk, N. (2018). Organizational components of the US higher education system [Orhanizatsiina skladova chastyna systemy vyshchoi osvity SShA]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. Drahomanova*, (63), 42–45 (ukr).
- Hubanova, T. (2016). Rol ta znachennia kadrovoho zabezpechennia v orhanizatsii diialnosti vyshchlykh navchalnykh zakladiv v Ukraini ta Spoluchenykh Shtatakh Ameryky: porivnialno-pravove doslidzhennia [The Role and Content of Higher Education Institutions Staffing in Ukraine and in the United States of America: Comparative and Legal Study]. *Pidpriemnytske i hospodarske pravo*, (8), 57–60 (ukr).
- Dolinska, N. (2018). Suchasni modeli profesiinoi diialnosti vykladacha vyshchoi shkoly SShA [Contemporary Faculty Employment Models in USA]. *Young Scientist*, 8 (60), 128–133 (ukr).
- Pavlenko, A., Antoniuk, L., Vasylova, N., & Ilnytskyi, D. at al. (2014). *Doslidnytski universytety: svitovyi dosvid ta perspektyvy rozvytku v Ukraini [Research Universities: World Experience and Development Prospects in Ukraine]: monograph*. Kyiv, Ukraine: KNEU (ukr).

- Kozubovska, I., Stoika, O., & Sidun, L. (2015). *Istoryko–pedahohichni aspekty rozvytku vyshchoi osvityv SShA (kinet KhKh pochatok KhKhI stolittia) [Historical and Pedagogical Aspects of the USA Higher Education Development (end of the 20th – beginning of the 21st century)]: monograph*. Uzhhorod, Ukraine: AUTDOR-ShARK (ukr).
- Poriadok dennyi u sferi staloho rozvytku do 2030 roku [The 2030 Agenda for Sustainable Development]. Retrieved from <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/sustainable-development-goals.html> (ukr).
- Reheilo, I. & Bazeliuk, N. (2015). Osvitnia skladova v doktorskykh prohramakh u haluzi osvity Harvardskoho universytetu [Coursework in the Harvard University Doctoral Programs in Education]. *Vyshcha osvita Ukrainy. Tematichnij vipusk «Ievropeiska intehratsiia vyshchoi osvity Ukrainy u konteksti Bolonskoho protsesu»*, (3), 41–48 (ukr).
- Sysoieva, S. (2016). Naukovi stupeni v haluzi osvity: mizhnarodna praktyka [Scientific Degrees in Education: International Practice]. *Ridna shkola*, (7–8), 3–13 (ukr).
- Sokolova, I. (2014). Upravlinnia vyshchoiu osvitoiu u zarubizhnykh krainakh [Higher Education Governance in Foreign Countries]. *Nepererвна profesiina osvita: teoriia i praktyka*, (3–4), 98–105 (ukr).
- Khrystynchenko, N. (2014). Mizhnarodnyi dosvid orhanizatsii naukovoii diialnosti na prykladi SShA ta Nimechchyny [International Experience of Research Organizing: Case Studies from the United States and Germany]. *Nashe parvo*, (6), 17–21 (ukr).
- Altbach, Ph. G. (2008). The complex roles of universities in the period of globalization. In *Higher Education in the World 3: Higher Education: New Challenges and Emerging Roles for Human and Social Development* (pp. 5–19). Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/277128834_The_complex_roles_of_universities_in_the_period_of_globalization (eng).
- American Council on Education (2019). Retrieved from <https://www.acenet.edu/> (eng).
- Association of American Universities. About AAU (2019). Retrieved from <https://www.aau.edu/sites/default/files/AAU-Images/AAU-By-The-Numbers/AAU-BTN-Full.pdf> (eng).
- Association of American Universities. AAU and the Value of Research Universities (2019). Retrieved from <https://www.aau.edu/sites/default/files/AAU%20and%20the%20Value%20of%20Research%20Universities%20-%20Spring%202017.pdf> (eng).
- Association of American Universities (2019). Retrieved from <https://www.aau.edu/> (eng).
- Academic Principles: A Brief Introduction (2013). Retrieved from: <https://www.aau.edu/academic-principles-brief-introduction> (eng).
- Brewer, D., Gates S., & Goldman, C. (2002). *In Pursuit of Prestige: Strategy and Competition in U.S. Higher Education*. New Brunswick, NJ, USA: Transaction Publishers (eng).
- Carnegie Classification update released by Indiana University research center (2018). Retrieved from <https://news.iu.edu/stories/2018/12/iub/releases/19-carnegie-classification-update-released-by-research-center.html> (eng).
- Clark, J., Warren, J., & Au, Y. (2007). Carnegie Classifications and Institution Productivity in Information Systems Research: A Scientometric Study. *Communications of the Association for Information Systems*, 19. DOI: 10.17705/1cais.01921 (eng).
- Grau, F. X., Goddard, J., Hall, B. L., & Hazelkorn, E. (2017). *Higher Education in the World 6. Towards a Socially Responsible University: Balancing the Global with the Local*. URL: https://www.researchgate.net/publication/314840823_Higher_education_in_the_World_6_Towards_a_Socially_Responsible_University_Balancing_the_Global_with_the_Local (eng).
- Indiana University Center for Postsecondary Research (2018). Carnegie Classifications 2018 public data file. Retrieved from <http://carnegieclassifications.iu.edu/downloads/CCIHE2018-PublicDataFile.xlsx> (eng).
- Kosar, R., & Scott, D. (2018). Examining the Carnegie Classification Methodology for Research Universities. *Statistics and Public Policy*, 5 (1), 1–12. DOI: 10.1080/2330443x.2018.1442271 (eng).
- NCES National Center for Education Statistics. 2019–20 Survey Materials: Glossary (2019). Retrieved from <https://surveys.nces.ed.gov/ipeds/Downloads/Forms/IPEDSGlossary.pdf> (eng).
- Prescott, B. (2011). Thinking Anew About Institutional Taxonomies. *Paper presented at the Mapping Broad-Access Higher Education Conference, Stanford University, 1–2 December 2011*. Retrieved from https://cepa.stanford.edu/sites/default/files/Longanecker%2011_22_11.pdf (eng).
- QS World University Rankings 2020 (June 19, 2019). Retrieved from <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2020> (eng).
- The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. 2018 Update Facts & Figures (2019). Center for Postsecondary Research Indiana University School of Education. Retrieved from <http://carnegieclassifications.iu.edu/downloads/CCIHE2018-FactsFigures.pdf> (eng).
- The Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. Basic Classification Methodology (2016). Retrieved from <http://carnegieclassifications.iu.edu/methodology/basic.php> (eng).
- The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching (2019). Retrieved from <https://www.carnegiefoundation.org/about-us/foundation-history/> (eng).
- The Center for Measuring University Performance (2019). Retrieved from <https://mup.umass.edu/content/measuring-university-performance> (eng).

Universities Producing the Most Nobel Prize Winners (2018). Retrieved from <https://www.worldatlas.com/articles/universities-producing-the-most-nobel-prize-winners.html> (eng).

Williams, R., & Leahy, A. (2019). *U21 Ranking of National Higher Education Systems 2019*. Retrieved from <https://universitas21.com/what-we-do/u21-rankings/u21-ranking-national-higher-education-systems-2019> (eng).

World University Rankings 2020. THE World University Rankings 2020: results announced. (September 11, 2019). Retrieved from https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking#!page/0/length/25/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats (eng).

ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ США: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТИ СИСТЕМЫ

Регейло Ирина, доктор педагогических наук,
старший научный сотрудник, начальник научно-организационного отдела,
Президиум НАПН Украины,
ул. Сечевых Стрельцов, 52 а, 04053 Киев, Украина, 240615@ukr.net

По результатам проведенного анализа американских нормативных документов освещены ценностные ориентиры университетов мирового класса. Раскрыты институциональные ценности докторских / исследовательских университетов США в соответствии с Классификацией высших учебных заведений Карнеги. Выявлены ценностные ориентиры Ассоциации американских университетов США, к которым отнесены институциональная автономия, академическая свобода, общее управление. Представлены ценностные принципы Американского совета по образованию США, среди которых вовлеченность, совершенство, инновационность, сотрудничество и влияние. Приведена общая количественная характеристика результатов деятельности исследовательских университетов США, которые, основываясь на указанных ценностных принципах, являются образцом достижений высоких мировых стандартов на правах лидерства и непрерывно демонстрируют стремление к совершенствованию качества жизни людей и общества в целом.

Ключевые слова: академические принципы; исследовательские университеты; институциональные ценности; ценности; ценностные принципы.

THE US HIGHER EDUCATION: SYSTEM'S INSTITUTIONAL VALUES

Iryna Reheilo, Doctor of Science (Pedagogy), Senior Researcher,
Head of the Scientific and Organizational Department,
Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine,
52 a Sichovykh Striltsiv Str, 04053 Kyiv, Ukraine, 240615@ukr.net

The world-class universities value orientations are enlightened according to the results of analysing the US regulations. It is grounded that Research University is the most advanced form of generating new knowledge based on education and research integrity. It is established that research universities have a significant socio-economic impact by creating innovative technologies, reforming the US and world economy and a significant impact on the development of nation's human capital, which is reflected, in particular, in the leaders' training – the professionals oriented on the American society welfare growth. The institutional values of the US doctoral / research universities according to the Carnegie Classification of Institutions of Higher Education are revealed. The Association of American Universities values are found out, among them: institutional autonomy, which is based on public trust, academic freedom as an expression of independence and responsibility, shared governance, which is held collegially by all participants of educational process. The value principles of the American Council of Education are presented, among them: inclusion of all stakeholders based on mutual respect; excellence in providing quality educational services; innovation, that is crosscutting in all areas of institutional activity; cooperation through strategic partnerships; and impact that is being made through the modernization of society. The overall quantitative characteristics of the US research universities activities results are given, which, based on these value principles, are the model of the highest world standards achievement and continuously demonstrate the desire to improve the quality of life of people and society as a whole.

Key words: academic principles; institutional values; research universities; value principles; values.

Стаття надійшла до редакції 02.09.2019
Прийнято до друку 19.09.2019